

Woordselectie in het mbo

MBO TAALACADEMIE 14-10-2022

Marika Kwakman

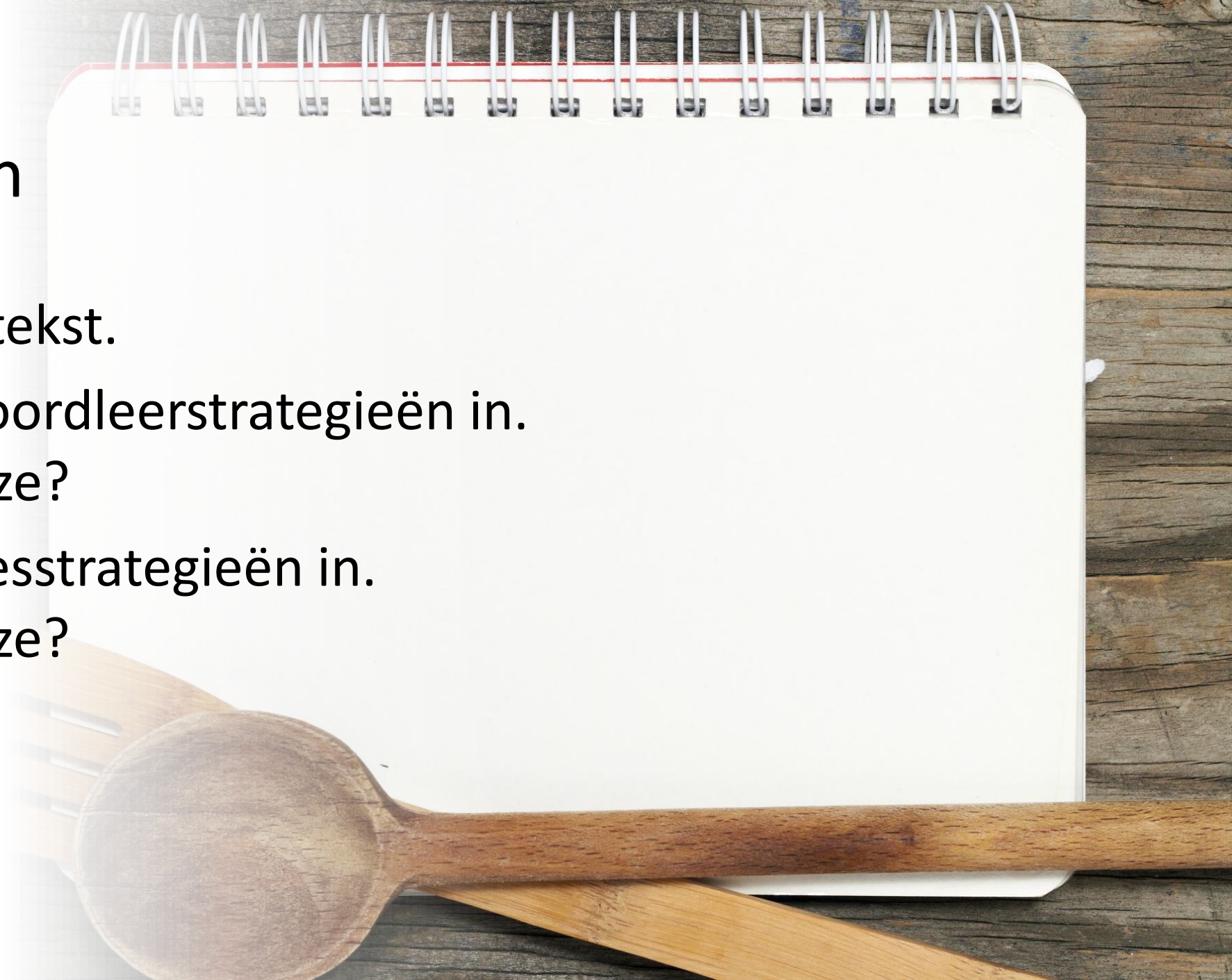
m.l.kwakman@hva.nl

Welke woorden en waarom?

- Waarom bij Nederlands expliciet werken aan woordenschat?
- Waarom alleen bij Nederlands expliciet werken aan woordenschat?
- Woordenschat als doel of als middel?
- Welke woorden bied je nu aan? Waarom deze?

tekst koken

- Lees de tekst.
- Zet je woordleerstrategieën in.
Werken ze?
- Zet je leesstrategieën in.
Werken ze?

---

kolonder

=

stof

---

aramenen

=

vitamines

---

balbonen

=

mineralen

---

josper

=

bouwsteen

---

wulp

=

cel

---

rag

=

wand

---

sarofeen

=

micro-organisme

Wat betekent ...?

veronen

druneren

rodeel

minteren

bureel

soorten woorden

DAT	hoogfrequente alledaagse woorden	brennen, rommel, computer, lezen, sterven, teken, geloof, vlug, verdrietig, slagen, vlag, speciaal, zonde, emotie, interesse, gewoon, vertellen, aangeven, onderzoek
	specifieke alledaagse woorden	plint, roekeloos, rasp, klomp, bijdehand, somber, blind, gammel, ratelen, moedeloos, wimpel, afzuigkap, behang, woest, rakelings, hengel, puzzel, stekker, adelaar
CAT	algemene schooltaalwoorden	effect, relatie, invloed, eisen, nogal, slechts, veranderen, onderzoeken, aantonen, geheel, kader, bevatten, periode, afzonderen, behandelen, bijdragen, illustratie
	signaal- en structuurwoorden	bovendien, ondanks, daarnaast, tevens, maar, mits, immers, vervolgens, gedurende, indien, zoals, zonder, behalve, voortdurend, tegelijkertijd, uitgezonderd, tenzij
	instructietaal	tegenovergestelde, omcirkelen, illustreren, aankruisen, doorhalen, foutief, motiveren, noteren, ontcijferen, berekenen, schatten, benoemen, aangeven, verbinden, volgorde
	vaktaal	concurrentie, metamorfose, mammoet, lava, bladgroen, spatel, toendra, heelal, macht, kolonie, koprol, wasco, speer, atmosfeer, tijdperk, democratie, figuurzaag

3 criteria

- Essentieel voor tekstbegrip
  - Waardevol voor schoolse leven
  - Speciaal voor zwakke lezers
- Lees de tekst over Winkeldiefstal (2F).
- Schrijf op welke woorden lastig zijn voor je studenten.
- Selecteer op basis van de criteria 1 woord om aan te bieden.

de didactiek

woordbeeld betekenis	woordbeeld ~~betekenis~~
~~woordbeeld~~ betekenis	~~woordbeeld~~ ~~betekenis~~

snelle uitleg d.m.v.
contextzin of synoniem

robuuste uitleg d.m.v.
betekeniskenmerken

Welke woorden worden aangeboden in methode 2F?

Excellente hospitality

De gastheer/ gastvrouw

Zich laten bijscholen

De expertise

Expertisecentrum

In de watten leggen

Vervolgens

Opdracht 5 De structuur van een tekst herkennen

2 | 5 | 8 | 9 | 23 | 28 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43

- 1 Lees tekst 3 intensief.

TIP

Als je een tekst **intensief** leest, herken je het doel van de tekst en begrijp je wat er staat.

Tekst 3

JE LEVEN LANG LEREN IS HET DEVIES, MAAR WAAR HEBBEN WERKNEMERS RECHT OP?

05-03-2018, 18.45 | ECONOMIE

1 Laagopgeleiden laten zich minder bijscholen dan hoogopgeleiden. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Terwijl het juist voor hen van belang is. Hoe komt dat en wat is er eigenlijk mogelijk voor werknemers?

5 In de wet staat dat werkgevers hun werknemers voldoende moeten scholen voor het uitoefenen van hun werk. Daarnaast moet de werkgever de werknemer de kans geven om zich om te laten scholen als hij op zoek moet naar ander werk. Maar alleen voor zover als 'redelijkerwijs van hem kan worden verlangd'. Veel wijzer word je daar niet direct van.

Je zegt ongetwijfeld vaak ...	Je kan ook dit gebruiken:
moeilijk	complex
afmaken	voltooien
ook	bovendien
plaatje	illustratie
bladzijde	pagina

probeer het eens...

dikwijls

frequent

grondig

verifiëren

noteren

verklaren

circa

wijzigen

wegens

voortdurend

amper

zorgvuldig

Wat ga je de volgende les doen?